

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 11. listopadu 2025 v trestní věci odsouzeného [údaje o účastníkovi] odsouzeného [údaje o účastníkovi] matky [údaje o účastníkovi] proti [údaje o účastníkovi]

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. se napadené usnesení zrušuje v celém rozsahu a znovu se rozhoduje tak, že:

- I. Podle § 151 odst. 3, odst. 6 tr. ř. se zmocněnci poškozené [jméno] [příjmení] [jméno] [jméno] [příjmení], advokátovi, sídlem nám. Dr. E. Beneše 4/12, 460 07 Liberec, přiznává odměna, náhrada hotových výdajů, cestovné a náhrada za zameškaný čas dohromady ve výši 154 697,65 Kč vč. DPH.
- II. Podle § 151 odst. 3 tr. ř. a contrario se zmocněnci poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] nepřiznává odměna, náhrady a DPH v celkové výši 31 848,34 Kč.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2025, č.j. 6 T 3/2023-1109, bylo rozhodnuto tak, že podle § 151 odst. 6 tr. ř. za použití § 151 odst. 2, odst. 3 tr. ř. se zvolenému zmocněnci [příjmení] [jméno] [příjmení], advokátovi se sídlem nám. Dr. E. Beneše 4/12, 460 07 Liberec, přiznává odměna celkem ve výši 156 875,65 Kč a co do zbytku účtované částky v celkové výši 29 670,33 Kč byl návrh zmocněnce zamítnut.

2. V odůvodnění usnesení nalézací soud konstatoval, že poškozená [jméno] [příjmení], [datum narození], si dne 22. 2. 2023 na plnou moc zvolila zmocněnce [příjmení] [jméno] [příjmení] a že trestní stíhání obž. [jméno] [příjmení] bylo ukončeno odsuzujícím rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 1. 2025, č. j. 6 T 3/2023-963, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 6. 2025, č. j. 4 To 24/2023-1030, kdy mimo jiné byla odsouzenému uložena povinnost nahradit poškozené na náhradě nemajetkové újmy na zdraví za utrpení bolesti (bolestné) ve výši 21 568,23 Kč a náhradu nemajetkové újmy za utrpené duševní útrapy ve výši 300 000 Kč. Zmocněnec [příjmení] [jméno] [příjmení] podal dne 25. 7. 2025 návrh na přiznání mimosmluvní odměny a hotových výdajů za zastupování poškozené v celkové výši 186 545 Kč. Ve vyúčtování žádal odměnu po á 9 580 Kč pod položkou 1, 2, 3, 4, 15, 16, 17 a 18 a v ostatních bodech po á 1 500 Kč, a to pod pol. 1) převzetí obhajoby, pol. 2) seznámení s výsledky vyšetřování, pol. 3) sepsí návrhu, pol. 4) účast u hl. líčení dne 01. 08. 2023, pol. 5) účast u hl. líčení 02. 08. 2023, pol. 6) účast u hl. líčení 06. 09. 2023, pol. 7) účast u hl. líčení 08. 09. 2023, pol. 8) sepsí vyjádření ke znaleckému posudku, pol. 9) účast u hl. líčení 25. 04. 2024, pol. 10) účast u hl. líčení 26. 04. 2024, pol. 11) účast u hl. líčení 25. 11. 2024, pol. 12) účast u hl. líčení 28. 04. 2024, pol. 13) účast u hl. líčení 25. 11. 2025, pol. 14) účast u hl. líčení 28. 01. 2025, pol. 15) účast u hl. líčení 06. 01. 2025, pol. 16) účast u hl. líčení 09. 01. 2025, pol. 17) sepsí odvolání a pol. 18) účast u veřejného zasedání 24. 06. 2025 u Vrchního soudu v Praze. V odměně jsou zahrnuty režijní paušály, ztráta času, cestovné a DPH. Základní sazbu mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby určil soud podle § 7 odst. 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen AT), ve výši 9 580 Kč, podle § 9 odst. 1 AT ve výši 1 500 Kč a od 1. 1. 2025 podle § 10 odst. 2 AT ve výši 5 620 Kč. Nalézací soud dále konstatoval, že poškozená naplnila podmínky pro přiznání statutu zvlášť zranitelné oběti ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, vznikl jí současně nárok na právní pomoc

poskytovanou zmocněncem bezplatně, jinými slovy náklady na její zastoupení v trestním řízení nese stát. Po přezkoumání vyúčtování a spisového materiálu nalézací soud revidoval některé vyúčtované úkony. Konkrétně za úkon ze dne 4. 5. 2023 seznámení se spisem přiznal odměnu pouze ve výši 1 500 Kč, neboť se nejedná o úkon spojený s adhezním řízením. Za úkon ze dne 25. 4. 2024 účast na hlavním líčení přiznal odměnu za dva úkony, dva režijní paušály a ztrátu času ve výši 300 Kč. U úkonů ze dne 28. 4. 2024 a 28. 1. 2025 zmocněnec k výzvě soudu uvedl, že se jedná o chybu a na vyúčtování těchto úkonů netrvá. Stejně tomu bylo i u úkonu z 25. 11. 2025, kdy ve svém podání zmocněnec uvedl, že se jedná o chybný datum a rovněž od tohoto úkonu odstoupil, přičemž hlavní líčení konané dne 25. 11. 2024 bylo zmocněncem pod pol. 11) účtováno a krajským soudem přiznáno. Za úkon ze dne 9. 1. 2025, kdy došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí, byla soudem přiznána odměna ve výši jedné poloviny v souladu s § 11 odst. 2 písm. f) AT. Ostatní zmocněncem účtované úkony a režijní paušály shledal nalézací soud správnými. K další úpravě došlo u ztráty času, a to s poukazem na ust. § 14 odst. 4 AT, kdy došlo k úpravě u úkonů ze dne 1. 8. 2023, 8. 9. 2023 a 9. 1. 2025. Za úkon ze dne 28. 11. 2024 nebyla ztráta času přiznána, neboť úkon neproběhl. Dále nalézací soud provedl korekci náhrad cestovních výdajů, které byly upraveny o částku 194 Kč u cest uskutečněných v roce 2023, kdy nalézací soud vycházel z průměrné spotřeby, ceny benzínu a paušálu za 1 km dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., a dále o částku 1 456,94 Kč za úkon ze dne 28. 11. 2024, neboť se hlavní líčení nekonalo. Po přezkoumání návrhu zmocněnce, jeho příloh a spisového materiálu shledal nalézací soud návrh důvodným do částky 156 875,65 Kč a v částce 29 670,33 Kč jej zamítl.

3. Proti tomuto usnesení podali odsouzený [jméno] [příjmení] a jeho matka [jméno] [příjmení] včasné stížnosti, v nichž zcela shodně poukazují na to, že Ústavní soud již opakovaně dospěl k závěru, že při rozhodování o náhradě nákladů poškozeného, vzniklých přibráním zmocněnce, je vždy třeba sledovat účelnost úkonů právní služby zmocněnce, jakož i přiměřenost samotné výše odměny za jeden úkon právní služby i celkové částky, která má být poškozenému přiznána. Např. v usnesení ze dne 9. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 1266/18, Ústavní soud dospěl k závěru, že předmětem náhrady opatrovníka poškozeného nejsou všechny náklady, které poškozenému v souvislosti s uplatněním nároku na náhradu škody vznikly, nýbrž pouze ty účelně vynaložené. Dále poukazují na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2022, sp. zn. 7 To 32/2022, které poskytuje výčet základních úkonů (mezi které neřadí účast na výsleších v přípravném řízení), a dle stěžovatelů tedy lze per analogiam označit účast zmocněnce u výsleších svědků v hlavním líčení jako neodůvodněnou a nadbytečnou, jelikož neměla z hlediska uplatnění nároku na náhradu škody a újmy pro poškozenou význam. Také je nutno posuzovat přiměřenost přiznávané náhrady s ohledem na sazbu obhájce dle advokátního tarifu v této věci a přiměřenost nároku opatrovníka na odměnu s ohledem na přiznanou škodu ve prospěch poškozených. Jedná se o silný nepoměr, a proto je třeba přistoupit k moderaci výše odměny za jeden úkon právní služby, neboť částka se stále jeví jako nedůvodně vysoká jak k výši odměny ustanoveného obhájce ve věci, tak i k celkové výši přiznané náhrady újmy a škody. Podle § 151 odst. 6 tr. ř. ve spojení s § 11 a násl. AT má být odměna zmocněnce poškozeného stanovena pouze za účelné úkony právní služby, které bezprostředně směřují k uplatnění adhezního nároku. V daném případě však většina úkonů (zejm. účasti u všech hl. líčení v rozsahu obhájce, opakované, „sepsy vyjádření“ a účast u odvolacího řízení) přesahuje rámec účelné právní pomoci poškozené, která uplatňovala toliko nárok na bolestné a náhradu nemajetkové újmy. Celková částka 156 875,65 Kč je zjevně nepřiměřená povaze zastoupení i výsledku adhezního řízení. Náklady zmocněnce téměř převyšují samotnou výši přiznané nemajetkové újmy (321 568 Kč), což odporuje zásadě přiměřenosti a hospodárnosti trestního řízení (§ 2 odst. 4 tr. ř.). Soud měl při rozhodování analogicky přihlídnout k dříve zrušenému § 12a AT, který omezoval výši odměny zmocněnců, jejichž činnost hradí stát. Úkon ze dne 1. 5. 2023 seznámení se spisem považují stěžovatelé za neúčelný, neboť nesouvisel s adhezním nárokem, nýbrž se skutkovým základem trestní věci, jehož znalost byla pro zmocněnce nadbytečná. Dále zmocněnec účtoval účast na všech hlavních líčeních (včetně těch, která se vůbec netýkala adhezního nároku ani výsledku poškozené), přičemž

podle ustálené judikatury má zmocněnec poškozeného právo být přítomen hlavnímu líčení, avšak náhrada odměny náleží jen za ty úkony, které měly přímý přínos pro hájení práv poškozené – typicky její výslech, uplatnění nároku či závěrečný návrh. Účast u všech 15 hlavních líčení a veřejném zasedání před odvolacím soudem představuje nepřiměřené rozšíření činnosti a zjevné duplicitní náklady, které nemohou být přeneseny na odsouzeného. Úkon ze dne 18. 4. 2024 seps vyjádření ke znaleckému posudku stěžovatelé považují za úkon neúčelný, neboť vyjádření ke znaleckému posudku je úkonem obhájce, nikoli zmocněnce poškozeného, a tento úkon se nijak netýká uplatněného adhezního nároku, který byl stanoven paušální částkou podle tabulek bolestného. Odměna 9 580 Kč je v rozporu s § 11 odst. 1 AT. Úkon ze dne 9. 1. 2025 seps odvolání stěžovatelé považují za úkon neúčelný, protože poškozená podala odvolání pouze do výroku o náhradě škody a zmocněnec požaduje odměnu odpovídající plnému opravnému prostředku. Úkon je tedy minimálně z poloviny neúčelný, navíc účtovaný duplicitně spolu s účastí u veřejného zasedání. Úkon ze dne 21. 6. 2025 účast na veřejném zasedání u Vrchního soudu v Praze je také úkon z poloviny neúčelný, navíc účtovaný duplicitně spolu s podaným odvoláním poškozené. Cestovné Liberec - Hradec Králové/Praha považují stěžovatelé za nepřiměřené, neboť poškozená si zvolila zmocněnce se sídlem v jiném kraji, čímž zavinila neúčelně vzniklé náklady, přestože mohla využít zmocněnce v místě konání řízení. Náhrada cestovních výdajů v řádu tisíců korun je tedy neúčelná a nepřiměřená. Rovněž přiznaná odměna za ztrátu času je duplicitní a neodůvodněná. Soud přiznal náhradu ztráty času (300- 800 Kč) i v případech, kdy úkony probíhaly pouze v řádu několika desítek minut. Vzhledem k tomu, že většina cest a jednání byla již kryta režijním paušálem, jde o nepřiměřené navyšování odměny. Závěrem oba stěžovatelé shodně navrhuji, aby Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil nebo změnil tak, že bude odměna zmocněnci poškozené adekvátně ponížena v intencích shora uvedeného, a to minimálně o 15 právních úkonů.

4. Vrchní soud v Praze na podkladě podaných stížností přezkoumal ve smyslu § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení, jež napadenému usnesení předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

5. Ze spisového materiálu bylo v rámci přezkumu zjištěno, že advokát Mgr. [jméno] [příjmení] byl na základě plné moci ze dne 22. 2. 2023 zvolen zmocněncem poškozené [jméno] [příjmení], kterou zastupoval v trestním řízení ve věci obžalovaného [jméno] [příjmení] stíhaného pro přečin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku, zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ukončený ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zák. Trestní stíhání obžalovaného bylo ukončeno odsuzujícím rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 1. 2025, č. j. 6 T 3/2023-963, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 6. 2025, č. j. 4 To 24/2023-1030, kdy mimo jiné byla odsouzenému uložena povinnost nahradit poškozené na náhradě nemajetkové újmy na zdraví za utrpení bolesti (bolestné) ve výši 21 568,23 Kč a náhradu nemajetkové újmy za utrpené duševní útrapy ve výši 300 000 Kč. Dne 28. 7. 2025 podal zmocněnec návrh na odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši 186 545 Kč a následně Krajský soud v Hradci Králové rozhodl napadeným usnesením, jímž zmocněnci [příjmení] [jméno] [příjmení] přiznal odměnu celkem ve výši 156 875,65 Kč a co do zbytku účtované částky v celkové výši 29 670,33 Kč návrh zmocněnce zamítl.

6. V rámci stížnostního řízení se vrchní soud předně zabýval výpočtem odměny za jednotlivé úkony právní služby. K postupu krajského soudu nutno uvést, že je správný, když vychází z judikatury vrchního soudu (např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2022 sp. zn. 7 To 32/2022, nebo ze dne 13. 7. 2023, sp. zn. 7 To 46/2023), která zavádí pravidlo odlišení úkonů, které souvisejí s účelným uplatněním náhrady nemajetkové újmy, a těch, které bezprostředně nesměřovaly k účelnému uplatnění nároku poškozené. Dle judikatury vrchního soudu jsou za úkony bezprostředně směřující k účelnému uplatnění nároku poškozeného typicky považovány: první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, řádné písemné

podání nebo návrh ve věci samé stran nároku poškozeného, účast na prvním hlavním líčení v případě přednesu návrhu na uložení povinnosti obžalovanému k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích způsobené trestným činem, případně podání odvolání. Podle povahy věci pak může být takovým úkonem právní služby zcela výjimečně i jiný úkon, pakliže bude ad hoc shledán účelným z hlediska uplatnění nároku v adhezním řízení. Ve vztahu k ostatním úkonům právní služby, ke kterým je zmocněnec poškozené oprávněn bez ohledu na to, zda je ve věci vedeno adhezní řízení či nikoli, se uplatní tarifní hodnota uvedená v § 9 odst. 1 AT. Postup nalézacího soudu v tomto směru shledal stížnostní soud zcela správným, když odměna byla stanovena v souladu s § 7 odst. 6 AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024, kdy se za tarifní hodnotu považuje částka 300 000 Kč, přičemž odměna za jeden úkon právní služby tak činí 9 580 Kč, a dle § 9 odst. 1 AT, kdy se za tarifní hodnotu považuje částka 10 000 Kč, přičemž odměna za jeden úkon právní služby tak činí 1 500 Kč. Dále byla stanovena odměna v souladu s § 10 odst. 2 písm. d) AT, ve znění účinném od 1. 1. 2025, kdy se za tarifní hodnotu považuje částka 113 000 Kč, přičemž odměna za jeden úkon právní služby tak činí 5 620 Kč.

7. Námitku stěžovatelů ohledně přiznání odměny za úkon seznámení se spisem ze dne 1. 5. 2023 (správně ze dne 4. 5. 2023) shledal vrchní soud nedůvodnou, neboť prostudování spisu při skončení vyšetřování je plně v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) AT, přičemž v rámci tohoto úkonu se zmocněnec za poškozenou připojil s nárokem na náhradu nemajetkové újmy.

8. Vrchní soud shledal zcela správnými i závěry nalézacího soudu ohledně honorace účasti zmocněnce na jednání ve dnech 1. 8. 2023, 2. 8. 2023, 6. 9. 2023, 8. 9. 2023, 25. 4. 2024, 26. 4. 2024, 25. 11. 2024, 6. 1. 2025 a 24. 6. 2025 (veřejné zasedání) dle § 11 odst. 1 písm. g) AT a jednání dne 9. 1. 2025 (vyhlášení rozsudku) dle § 11 odst. 2 písm. f) AT. Hlavní líčení ve dnech 1. 8. 2023 a 6. 1. 2025 pak jsou jednoznačně spjata s uplatněním adhezního nároku poškozené, neboť došlo jednak k připojení poškozené k trestnímu řízení s částkou 915 093,23 Kč, jednak k přednesu závěrečného návrhu. Ostatní hlavní líčení konaná ve dnech 2. 8. 2023, 6. 9. 2023, 8. 9. 2023, 25. 4. 2024, 26. 4. 2024 a 25. 11. 2024 sice bezprostředně nesměřovala k uplatnění nároku poškozené, nicméně zmocněnec poškozené byl aktivní, což plyne z jednotlivých protokolů, proto se vrchní soud ztotožnil se závěrem nalézacího soudu, který za tyto úkony přiznal zmocněnci odměnu ve výši 1 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. g) AT za účast na jednání před soudem, a to za každé započaté dvě hodiny. Námitku stěžovatelů, že lze per analogiam označit účast zmocněnce u výslechů svědků v hlavním líčení jako neodůvodněnou a nadbytečnou, shledal stížnostní soud nedůvodnou.

9. K namítané účasti zmocněnce na veřejném zasedání dne 21. 6. 2025 (správně dne 24. 6. 2025) vrchní soud uvádí, že účast zmocněnce na veřejném zasedání konaném mj. o odvolání poškozené je jednoznačně úkonem směřujícím k účelnému uplatnění nároku poškozené. Zároveň je třeba uvést, že sepis odvolání poškozené ze dne 9. 1. 2025 a účast zmocněnce poškozené na veřejném zasedání dne 24. 6. 2025 jsou dva odlišné úkony právní služby, které nalézací soud posoudil zcela správně. Proto byly i v tomto případě námitky stěžovatelů shledány nedůvodnými.

10. Vrchní soud se ztotožnil i se závěry nalézacího soudu ohledně cestovních náhrad za cestu zmocněnce z jeho sídla do sídla soudu, kde probíhalo hlavní líčení a veřejné zasedání. Cestovné bylo oproti návrhu zmocněnce revidováno s ohledem na vyhlášku č. 467/2022 Sb., která stanovila průměrnou cenu příslušné pohonné hmoty na 41,20 Kč a sazbu základní náhrady za 1 km jízdy na částku 5,20 Kč. V důsledku přepočtu došlo k ponížení cestovného uskutečněného v roce 2023 z požadované částky 1 456,94 Kč na částku 1 408,44 Kč, a požadované cestovné ve výši 1 456,94 Kč za úkon ze dne 25. 11. 2024 nebylo přiznáno, neboť úkon neproběhl. Cestovné uskutečněné v roce 2024 a 2025 bylo stanoveno v souladu s vyhláškou č. 398/2023 Sb. a č. 475/2024 Sb. Za zcela lichou je pak třeba označit námitku stěžovatelů, že poškozená si zvolila zmocněnce se sídlem v jiném kraji, čímž zavinila neúčelně vzniklé náklady, přestože mohla využít zmocněnce v místě konání řízení.

11. Vrchní soud neshledal důvodnými ani námitky stěžovatelů týkající se přiznání náhrady ztráty času. Postup nalézacího soudu v případě stanovení náhrady za čas promeškaný cestou dle § 14 odst. 1 písm. b) AT v souvislosti s § 14 odst. 3 AT je správný. Zcela správným shledal vrchní soud i postup nalézacího soudu, který délku trvání jednotlivých úkonů v příslušných dnech sečetl a následně na základě toho určil počet úkonů, které mají být zmocněnci hrazeny. V případě úkonů probíhajících v jeden den se postupuje tak, že pokud přestávka nepřesahuje 30 minut, včítá se do délky úkonu, pokud přestávka trvá 31 minut až 2 hodiny, časy úkonů se sčítají a přestávka se hradí jako zameškaný čas a pokud přestávka přesáhne 2 hodiny, pak se jedná o dva samostatné úkony.

12. Naproti tomu vrchní soud shledal důvodnou námitku stěžovatelů ohledně úkonu ze dne 18. 4. 2024 sepis vyjádření ke znaleckému posudku, neboť se skutečně nejedná o úkon směřující k účelnému uplatnění nároku poškozené a současně jej nelze podřadit pod žádnou z kategorií uvedených v § 11 odst. 1 a 2 AT. V tomto případě tedy nalézací soud pochybil, když zmocněnci poškozené stanovil odměnu za jeden úkon ve výši 1 500 Kč (§ 11/ 1g) spolu s paušálem ve výši 300 Kč (tj. ve výši 2 178 Kč vč. DPH), a stížnostní soud tak musel zjištěné pochybení napravit.

13. Vzhledem k výše uvedenému Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil v celém rozsahu a znovu rozhodl tak, že zmocněnci [příjmení] [jméno] [příjmení] přiznal odměnu, náhradu hotových výdajů, cestovné a náhradu zameškaného času celkem ve výši 154 697,65 Kč vč. DPH a ve zbývajících částech ve výši 31 848,34 Kč zmocněnci odměnu, náhrady a DPH nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 11. listopadu 2025

JUDr. Hana Hrnčířová
předsedkyně senátu